

3908 ara. Rep. a. 1736 ad aquas Albulas (in oggi la Solfatara o Aqua Solfa vvlpi).

aquis a LBVLIS DD
q ELADVS AVG · L

Vulpi *dissert. accadem. di Cortona* 2 (1738) p. 181; Revillas sched. Berol., item in topographia agri Tiburtini; Giorgi sched. Casanat. bis manu aliena; Ficoroni misit Gorio cod. Marucell. A 6 f. 467, idem edidit *memorie di Labico* (1745) p. 37 (a Ficoronio Mur. 88, 1).

1 LBVLIS Rev., BVLIS Vulp. Giorg. Ficor. (Maruc.), ALBVLIS Fic. (mem.). — 2 CELADVS Fic. (mem.), ELADIVS Giorg. altero exemplo.
2 fortasse Celadus Augustae (Liviae) libertus, de quo supra ad n. 3524.

3909 pezzo di colonnetta di marmo COD. BARB. 30, 148; columna MALV., columella MAR., pyramis marmorea HOLST. (epist.) REIN. Romae in casa del sig. Clemente scultore BARB. 30, 148. Nuper Romae reperta, extat apud cardinalem Barberinum HOLST. Apud sculptorem aedium Barberinarum SPON. Apud cardinalem Franc. Barberinum REINES. Penes Barberinos MALV. Apud arch(iepiscopum) Petr(ensem) MAR. Apud Pigliarinum FEA. — Non vere repertam esse Romae, sed ab aquis Albulis eo adlatam apparet. — S. I. BARB. 30, 20 et GHEZZI.

AQVIS · ALBVLIS
SANCTISSIMIS
VLPIA · ATHENAIS
GLYPTI · AVG
5 LIB · AB · EPISTV
LIS · VXOR
LIBENS
D · D

Exhibent primi codices Barberiniani XXIX, 148 (inde puto aliqua citavit Marinius Vat. 9148, 20, 2) et XXIX, 20 f. 30 manu fortasse Holstenii, qui principium refert in epistula ad Jo. Rhodium scripta a. 1652 (edita apud Ursatum monum. Patav. p. 354), integram inscriptionem ad Cluver. p. 134; Reinesius 1, 186 citans Holstenium, addens Langermannum quoque vidisse; e schedis Barberinis Fabrettius 432, 8 (inde Vulpi 10 p. 469; Orelli 1644) profert exemplum paulo diversum ab eis quae reperiuntur in schedis Barberinis nunc superstitibus. Postea integram descripserunt Sponius ignotorum deor. arae p. 26, misc. p. 95; item de visu Malvasia p. 465/6. Solos vv. 1—4 descripserunt Ghezzi ms. Angelic.; Marini ms. Vat. 9126 f. 224; ignotus apud Feam ms. f. 139.

1 longam notaverunt Ghezzi et Fea. — 2 SANTISSIMIS Ghezzi. — 4 GLYPTI Ghezzi. Mar. Fea, GLYPTI voluit scriptor cod. Barb. XXIX, 148 (inde puto C-LYPII citavit Marini Vat. 9148), GLYPTE Barb. XXIX, 20, C-LVPII Holst. ad Cluv., C-LVPTO Malv., CLAVD.. Spon, C-VLPII Rein., M-VLPII Fabr. — 4. 5 in unum versum contrahit Malv. — 5 in lacuna om. Barb. XXIX, 20, item omittit nec notat lacunam Spon. — 5. 6 EPISTVLIS Malv., EPISTOLIS Rein. — 8 om. Spon.

3911 tabula marmorea stilo titubante inscripta. *Trovata a Tivoli alla Solfatara l'anno 1755, appresso Mons(ignor) Furietti in oggi Cardinale VENUTI* (Vat. f. 87). Hoc magis verum videtur quam id quod scribit PIRANESI, repertam esse Tibure presso della grotta di Nettuno. — In museo Borgiano MAR. Nunc in museo Neapolitano.

ex opere anaglypho supersunt equi pedes quattuor

DEBILIS ALBULEO STETERAT QUI GURGITI SAMIS
ARTICULUM MEDICIS UT TENUARET AQUIS
DENTE QUOD AETRUSCO TURGEBAT SAUCIUS APRO
ET RUSSELLANO FORTE SOLVTVS ERAT
5 HINC GRACILES UBI IAM NERVI TENUISQUE CICATRIX
ET CELER ACCEPTO CURRERE COEPIT ECUS
DAT TIBI PRO MERITIS SEATDFMARMORFBONVM
QUA MEDIA GAYOES LYMFA SVBIRE VIAM
TIBURIS AOVERSAE OOMINVS QVA DESPICIT AEDEM
10 FRONTIBVS ET PICTIS AELIA VILIA VIDET

Descripsi. Piranesi *raccolta de' tempj antichj* p. 20; Venuti in schedis Guarnerii litt. F f. 282 seq. ter temptavit, quartum exemplum legitur ibidem manu ignota (eadem exempla extant cod. Vat. 7935 f. 78'. 79. 87. 99); Marini Arv. p. 393; Guarini comm. XIIX, schediasmata varia epigraphica (1843) p. 39; Mommsen inscr. Neap. n. 7146; Fiorelli cat. mus. Neap. n. 11. Tractavit praeter alios Clemens Cardinali in ephemeride mihi non visa *giornale enciclopedico di Napoli* 1848 n. 5, item *giorn. arc.* vol. 69 (1836) p. 111, qui laudat exemplum libri Mariniani de Arvalibus ab ipso Marinio adnotatum.

1 fin. *gurgite summo* edidit Piran. — 5 quinta littera plerisque visa est esse C, mihi magis videbatur esse G. — IANNNERVI ego, adnotans tertiam litteram magis N videri quam M, IANNNERVI etiam Fiorelli, IAMNNERVI Momms. cum Marinio. Reliqua varia lectio ad textum constituendum nullius momenti est.

Addidi qualem rogati a Mommseno olim constituerunt Hauptius et Lachmannus:

3910 rep. ad aquas Albulas anno 1736.

AQVIS ALBVLIS · SAER
C · VMBREIVS · LAVICANVS
PRO SAL · S · V · L · S · M

Ficoronus misit Gorio cod. Marucell. A 6; item a Ficoronio acceptam (non ex Ficoronio, ut ait) edidit Murat. 88, 3 (ex hoc repetivit ipse Ficoronus in libro edito anno 1745 *memorie di Labico* p. 37). Orelli 1642.

Vv. 1. 2 etiam in principio mutilos fuisse significat Ficoronus in codice Marucell.; vv. 2. 3 in tres distribuit Murat.

Suspicionem movet quod non viderunt ei qui n. 3908. 3912 eodem loco eodemque fere tempore effossas exhibent; ac valde vereor ne quis Ficoronio origine ut ipse voluit Labicano — nam patriam suam *Lugnano* veteres esse Labicos sine dubio aliquot annis ante editum librum *memorie di Labico*, de quo dixi supra p. 275, apud se statuerat — hac fraude imposuerit.

Debilis Albuleo steterat qui gurgite Samis,
Articulum medicis ut tenuaret aquis
(Dente quod Aetrusco turgebat saucius, apro
Et Russellano forte solutus erat),
5 Hinc graciles ubi iam nervi tenuisque cicatrix
Et celer accepto currere coepit ecus,
Dat tibi pro meritis semet de marmore donum
Qua mediam gaudes, Lymfa, subire viam,
Tiburis adversae dominus qua despicit aedem,
10 Frontibus et pictis Aelia villa nitet.

In his v. 5 *graciles* venit ab Hauptio, v. 7 *semet* a Lachmanno (*sellae* Piranesius), v. 10 *nitet* (pro VIDET) a Guarinio; v. 3. 4 *et quod apro Russellano solutus erat* iungendum esse, v. 6 ad *accepto* cogitatione supplendum esse *sessore*, 9 *Tiburis dominum* intellegi Herculem ait Hauptius.

